

Samen bouwen aan Ruimte voor de Samenleving

Coalitieprogramma 2018-2022

SGP, CDA en VVD

gemeente Neder-Betuwe

26 april 2018

The logo for the SGP (Streekpartij Groenland) is displayed in a bold, orange, sans-serif font.The logo for the CDA (Christen Democratische Alliantie) is displayed in a bold, green, sans-serif font.The logo for the VVD (Vrijheid, Verantwoordelijkheid, Doelmatigheid) is displayed in a bold, blue and orange, sans-serif font.

Inleiding

Het doet ons genoegen u hierbij het coalitieprogramma 2018-2022 van onze gemeente Neder-Betuwe aan te bieden. Een programma dat na intensief overleg tussen de drie coalitiepartijen, de SGP, het CDA en de VVD tot stand kwam. Een programma dat geïnspireerd wordt door het besef bij de samenstellers dat we in een unieke gemeente en regio wonen. Een gemeente waar het goed wonen is en waar nog volop nieuwe woningen worden gebouwd. Een gemeente die gelegen is in één van de mooiste regio's van Nederland, waar de tien regiogemeenten samen door een krachtig bestuur regio Rivierenland steeds beter als Fruit Delta op de kaart weten te zetten. Een gemeente waar veel bedrijvigheid heerst en een breed scala aan succesvolle ondernemers uit diverse branches heeft. Een gemeente met actieve kerkelijke gemeenschappen en een rijk verenigingsleven. Een gemeente waar de participatiesamenleving steeds meer vorm krijgt en er zorg voor iedereen is. Een gemeente waar onderwijsinstellingen volop actief zijn, zowel basis- als middelbare scholen. Een gemeente waar de financiën op orde zijn en er zelfs ruimte is voor nieuw beleid en initiatieven. Een gemeente die op het gebied van duurzaamheid haar verantwoordelijkheid neemt, op diverse punten voorop loopt in de regio en de volgende stap naar verdere verduurzaming durft te maken. Een gemeente die door haar compacte omvang dicht bij de burger en de ondernemer staat.

Kortom, onze gemeente is dé dynamische, bruisende, ondernemende groeigemeente met een groene plattelandsuitstraling, in een mooie, goed bereikbare regio.

Dit betekent niet dat we er zijn. Ook de komende vier jaar zullen we stappen vooruit moeten zetten. Dat beogen wij met het voorliggende coalitieprogramma. Willen we als gemeente die dynamische, bruisende en ondernemende groeigemeente blijven, dan zijn ook de komende jaren daadkracht en bestuurskracht de belangrijkste voorwaarden. De financiële positie van onze gemeente is op orde, maar kan nog verbeterd worden en verdient continue aandacht. Meer geld uitgeven dan er binnenkomt is passé. Het blijvend investeren in een krachtig en flexibel ambtenarenapparaat met een proactieve en klantvriendelijke cultuur is noodzakelijk en in het belang van onze inwoners, bedrijven en verenigingen. Ook een stevig en weerbaar college is een belangrijk onderdeel van een goed functionerende gemeente. De afgelopen jaren is door diverse omstandigheden gebleken dat een college van 3 wethouders kwetsbaar is. Ook in vergelijking met andere gemeenten met min of meer dezelfde omvang is een aantal van 3 wethouders laag en treft men in de meeste gemeenten van ongeveer 24.000 inwoners een viertal wethouders aan. Het verminderen van de kwetsbaarheid is een belangrijke reden, maar een even zo belangrijke reden is de voortvarende uitvoering van de ambitie die in het voor u liggende document door de drie gezamenlijke partijen is geformuleerd.

In het programma Bestuur en burger is uitgebreid aandacht nodig voor tijdige en proactieve communicatie met inwoners, maatschappelijke organisaties en ondernemers. In afgelopen raadsperiodes was dit eveneens een herkenbaar thema. Met de toenemende taken die bij de lokale overheid worden belegd, is goede communicatie nog urgenter en dienen er in de komende vier jaar concrete stappen gemaakt te worden.

Ook op bestuurskracht en samenwerking is het nodige te doen. Het 'huis is op orde'. De komende jaren dient een duidelijke lange termijn visie ontwikkeld te worden. In dit coalitieprogramma hebben we met de diverse thema's reeds een voorzet gegeven. Evenals een aantal jaren geleden lijkt het wijs als raad gezamenlijk daar in een aparte setting verder over te brainstormen.

De laanboomsector heeft zich door haar knowhow, innovatieve ideeën en gezond ondernemerschap een vooraanstaande plaats verworven in de wereld. De ontwikkeling van het Agro Business Centre zal de komende jaren verder vorm krijgen. Dit centrum zal een herkenningsbeeld op moeten roepen voor de Europese afzetmarkt en de rest van de wereld. De gemeente vervult daarbij een faciliterende rol. Nu al is zichtbaar dat de aanverwante industrie optimaal kan profiteren van deze ontwikkeling. De sector zorgt in de regio voor een grote inbreng in de werkgelegenheid. Verdere uitbouw en profilering vraagt om een nauwe samenwerking tussen de sector, onderwijs en de overheid. Een ontsluiting van het ABC in westelijke richting zal een verdere impuls aan de ontwikkeling van het centrum geven.

Momenteel is het nog geen punt van aandacht, maar er komt een forse wijziging van wetten aan, de zogenaamde Omgevingswet. Hierin krijgen lokale overheden meer en andere bevoegdheden. De implementatie van deze regelgeving zal een forse krachtsinspanning van het lokale gemeentebestuur vergen.

Mede door de groeiende werkgelegenheid zal de gemeente Neder-Betuwe de komende jaren nog fors doorgroeien. Dit vraagt om extra woningbouw voor alle doelgroepen. Inmiddels is in Nederland weer sprake van een woningtekort. Van belang is dat onze gemeente actief aanvullende woningbouwprojecten mogelijk maakt.

Een groeiende bevolking heeft goede centrumvoorzieningen nodig. De afgelopen jaren heeft de gemeente een faciliterende rol vervuld bij de ontwikkeling van de winkelconcentraties. Om een zo goed mogelijk winkelbestand voor onze inwoners te hebben, dient de gemeente de komende jaren waar nodig een stimulerende rol te gaan vervullen.

De afgelopen raadsperiode hebben de drie decentralisaties (3D's) plaatsgevonden. Dit is in onze gemeente zonder veel nadelige effecten lokaal opgepakt. Inmiddels vindt een evaluatie plaats. De komende periode dienen de uitkomsten van de evaluatie gewogen en verwerkt te worden. In de uitvoering is nog een flinke efficiëncyslag te maken zodat er meer geld beschikbaar blijft voor het verlenen van zorg.

De transitie van de 3D's van de landelijke naar lokale overheid heeft plaatsgevonden. De stap die nog grotendeels gemaakt moet worden is de beoogde transformatie: zorgverlening is geen exclusieve taak van de overheid; zorg voor elkaar doen we met elkaar, waar nodig door inzet van professionals. De gemeente geeft voorlichting, faciliteert, stimuleert en coördineert.

Gemeenten krijgen steeds meer oog voor het belang van preventie op diverse terreinen. Wij willen de komende jaren vol inzetten op preventie. Preventie is in het belang van de burger, omdat (waar mogelijk) erger wordt voorkomen. Preventie is noodzakelijk voor de gemeente om met de (steeds verder) beperkte zorggelden de inwoners met een ondersteuningsvraag van gepaste zorg te kunnen voorzien.

Uit diverse onderzoeken blijft dat onze inwoners te weinig bewegen en er op gezondheidsgebied diverse risicogroepen zijn. De komende periode willen we samen met inwoners, verenigingen en maatschappelijke instanties een lange termijn visie ontwikkelen hoe (sport)verenigingen gezamenlijk gaan bijdragen aan het verbeteren van de gezondheid van onze inwoners.

Naast deze belangrijke onderwerpen zijn er nog zoveel andere dossiers: jeugdzorg, ouderen zorg, vrijwilligers, veilig thuis, faciliteren ondernemers, mensen uit de bijstand aan het werk, integratie statushouders, openbaar groen, verkeersstructuur, enz. enz.

Onontbeerlijk bij dit alles is een goede samenwerking in de regio Rivierenland en het verder uitbouwen van de samenwerking op bedrijfsvoeringstaken met omliggende gemeenten. Bij

dit laatste is te melden dat met name de samenwerking met de gemeente Buren intensief is. Ook met de gemeente Overbetuwe zijn in de afgelopen periode goede gesprekken gevoerd. In de komende periode kijken we verder waar we deze samenwerking kunnen intensiveren. De gemeente Neder-Betuwe pakt haar rol in de regio serieus op. Goede samenwerking tussen de gemeenten is goed voor de gemeenten zelf en versterkt de positie van de regio Rivierenland nog meer.

Tussen de coalitiepartijen bestaat verschil in levensbeschouwelijke uitgangspunten. Zij respecteren elkaars standpunten hierin. Dit betekent dat de mogelijkheid bestaat dat sommige voorstellen die niet in dit programma zijn opgenomen op basis van deze uitgangspunten niet unaniem ondersteund worden.

De coalitiepartijen streven naar een solide, financieel, sociaal en economisch beleid gericht op de zelfstandige toekomst van de gemeente Neder-Betuwe. Daarbij zal flexibel en proactief ingespeeld worden op actuele ontwikkelingen. Daarbij zullen telkens de juiste prioriteiten gesteld moeten worden.

U begrijpt, er is genoeg te doen! Onze intentie is om voortvarend van start te gaan en onze gemeente nog mooier te maken.

Opheusden, 26 april 2018

SGP

CDA

VVD

Programma 1 Bestuur en burger

Thema 1.1	Communicatie
Omschrijving	Communicatie met inwoners en ondernemers
Doelstelling	Tijdige en proactieve communicatie met inwoners, maatschappelijke organisaties en ondernemers
Inkadering op te pakken acties	<ul style="list-style-type: none"> • De gemeente communiceert oplossingsgericht met inwoners, maatschappelijke organisaties en ondernemers. Meedenken door de medewerkers van de gemeente. Inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties zijn klanten (die ook proactief benaderd kunnen worden)! • Niet het wiel opnieuw uitvinden, maar leren van gemeenten en organisaties die hun informatievoorziening en website goed op orde hebben. • Een optimaal ingerichte website als communicatief sterk middel om zo veel mogelijk inwoners snel op weg te helpen, juist ook op het vlak van de zorg voor onze inwoners (sociaal domein).
Acties	<ul style="list-style-type: none"> • Blijvende doorontwikkeling van website (bv. op het gebied van vindbaarheid en logische structuur). • Toegankelijke, adequate en actuele informatievoorziening. Risicogroepen proactief benaderen. • Uitvoering geven aan het communicatieplan 2015 en participatie- en inspraakverordening 2015. • Telefonische bereikbaarheid organisatie verbeteren (alle uren van maandag tot en met vrijdag tussen 08:30 en 17:00). • De begroting en jaarrekening digitaal eenvoudig begrijpelijk maken voor inwoners. • Onze gemeente profileert zich als dynamische, bruisende, ondernemende groeigemeente met een groene plattelandsuitstraling in een mooie, goed bereikbare regio.
Planning	Continu
Relatie met	Alle andere onderwerpen

Thema 1.2	Een gezonde organisatie
Omschrijving	Het bestuur draagt actief bij aan een gezonde en professionele organisatiecultuur
Doelstelling	Kwaliteit verhogen, kwetsbaarheid verder verminderen en kosten efficiënt werken
Inkadering op te pakken acties	<ul style="list-style-type: none"> • Werken aan een compactere, efficiëntere organisatie • Werken aan een gezonde bestuurs- en organisatiecultuur, waarin professioneel, open, klant- en resultaatgericht wordt samengewerkt.
Planning	Continu
Relatie met	Communicatie; samenwerking

Thema 1.3	Intergemeentelijke en regionale samenwerking
Omschrijving	Samenwerking met buurgemeenten, regio en andere verbonden partijen
Doelstelling	Door een goede samenwerking met andere gemeenten een zelfstandige gemeente Neder-Betuwe blijven. Voorloper blijven bij het ontwikkelen en benutten van kansen in de regio.
Inkadering op te pakken acties	<ul style="list-style-type: none"> • Effectiever en efficiënter samenwerken met andere gemeenten, vooral met Buren en Overbetuwe, om onze gezamenlijke lokale ambities te bereiken, kosten te besparen, kwetsbaarheid verder te verminderen en expertise te benutten • Samenwerking alleen als dat niet ten koste gaat van het eigen karakter van onze gemeente
Acties	<ul style="list-style-type: none"> • Activeren van onze ondernemers en initiatiefnemers uit Neder-Betuwe, zodat het regionaal investeringsfonds succesvol wordt, om al onze doelen te bereiken.
Planning	Continu proces, jaarlijks een overleg met de gemeenteraden van Buren en Overbetuwe
Relatie met	Thema 1.4 "Benutten gelden hogere overheden en overige instellingen", groot scala aan beleidsterreinen; Programma Economie

Thema 1.4	Benutten gelden hogere overheden en overige instellingen
Omschrijving	Financiële stromen moeten meer ten goede komen van onze gemeente c.q. onze inwoners. Stevige lobby bij provincie, Rijk en Europa
Doelstelling	Optimaal benutten van de subsidiegelden van hogere overheden, bedrijven en overige instellingen
Inkadering op te pakken acties	<ul style="list-style-type: none"> • Provinciale Gebiedsopgaven (Gelderse Corridor)
Acties	<ul style="list-style-type: none"> • Vroegtijdig mogelijke subsidiabele projecten in beeld brengen • Partijkanaalen gebruiken voor lobbytrajecten • Gemeenteraad vroeger en beter betrekken bij wensen
Planning	Overige projecten: continu proces
Relatie met	Intergemeentelijke samenwerking, Communicatie, Ontsluitingsweg ABC

Thema 1.5	Procedures en vergunningen
Omschrijving	Deregulering, kritisch doorlichten van regels en vergunning voorwaarden op effectiviteit en noodzaak.
Doelstelling	Bij elke regeling / verordening de vraag stellen "Is dit nodig?"
Inkadering op te pakken acties	<ul style="list-style-type: none"> • Afstemming met buurgemeenten
Planning	Continu
Relatie met	Implementatietraject Omgevingswet, optimaliseren werkprocessen (LEAN)

Thema 1.6	Stedenband
Omschrijving	Onderzoek mogelijkheden voor stedenband met een agrarische gemeenschap, waarbij uitwisseling van kennis (economie, onderwijs) en mogelijkheden tot positieve betrokkenheid voor vreedzaam samenleven een wezenlijk onderdeel vormen
Doelstelling	Stedenband met een agrarische gemeenschap buiten Nederland
Inkadering op te pakken acties	<ul style="list-style-type: none"> • Ervaringen met huidige Poolse stedenband • Ervaringen andere gemeenten met een stedenband • Overleg met ambassade uit betreffend land • Huidige Poolse stedenband blijft bestaan
Planning	December 2018 wordt onderzoek aan raad gepresenteerd
Relatie met	Economie; Onderwijs

Programma 2 Openbare orde en veiligheid

Thema 2.1	Zondagsrust
Omschrijving	Behouden van zondagsrust
Doelstelling	Op zondag zijn en blijven winkels gesloten. Geen evenementen op zondagen, geen evenementen op christelijke feestdagen
Inkadering op te pakken acties	<ul style="list-style-type: none"> De bevoegdheid van winkelopeningstijden ligt bij de gemeente
Acties	<ul style="list-style-type: none"> Bij het verlenen van een vergunning voor evenementen gehouden op christelijke feestdagen, rekening houden met het tijdstip, de aard en locatie waar het evenement plaats vindt (bijvoorbeeld geen kermis op Goede Vrijdag; niet dicht bij een kerk; een beperking tijdens de kerkdienst en een uur er voor en er na)
Planning	December 2018 verwerkt in APV
Relaties met	APV

Thema 2.2	Alcoholmisbruik tegengaan
Omschrijving	Verminderen (overmatig) alcoholgebruik
Doelstelling	Door preventie voorkomen van schadelijke gevolgen van alcoholgebruik bij jongeren, en alcoholmisbruik bij ouderen
Inkadering op te pakken acties	<ul style="list-style-type: none"> Extra aandacht voor alcoholgebruik en -misbruik onder jongeren Illegale drankgelegenheden tegengaan Onderzoeken of kleinschalige familiefeestjes van leden van vereniging / kerk bij (sport)kantines/verenigingsgebouwen met beperkt alcohol gebruik kan worden toegestaan Naleving Drank- en Horecawet Voortzetting Keetkeur
Planning	Continu
Relatie met	Communicatie, Armoedebeleid, Jeugdzorg, Zwerfvuil, SEGV, welzijnsbeleid. Handhavingsbeleid APV/BW (in ontwikkeling)

Thema 2.3	Openbare orde en veiligheid – politie
Omschrijving	Bevorderen van orde en veiligheid voor onze inwoners
Doelstelling	Verminderen van gevoel van onveiligheid bij onze inwoners
Inkadering op te pakken acties	<ul style="list-style-type: none"> • Stevige lobby om de 4 fte politie (waar Neder-Betuwe recht op heeft) gerealiseerd te krijgen • Effectieve aanpak van drugshandel en drugslozingen • Budget voor handhaving herijken • Effectieve communicatie over wat de politie in Neder-Betuwe allemaal doet (inclusief de inzet van sociale media) • Doorgaan met het meer betrekken van inwoners en ondernemers (via burgernet, whatsapp groepen, etc.). • Vermindering materiële en letselschade door vuurwerk (waar mogelijk aanvullende acties uitwerken gekoppeld aan o.a. landelijke discussie en ervaringen opdoen bij andere gemeenten)
Planning	Doorlopend herijking budget handhaving / Continu
Relatie met	Communicatie, Armoedebeleid, Jeugdzorg, Handhavingsbeleid APV/BW, Handhavingsbeleid Wabo (projectmatig toezicht, controle en handhaving)

Thema 2.4	Openbare orde en veiligheid - brandweer
Omschrijving	Bevorderen van veiligheid voor onze inwoners
Doelstelling	Behoud van een goed functionerende (vrijwillige) brandweer
Inkadering op te pakken acties	<ul style="list-style-type: none"> • Behoud van de vier bestaande kazernes • Behoud van jeugdbrandweer • Aanrijtijden brandweer optimaal houden
Planning	Continu
Relatie met	Thema 2.3

Thema 2.5	Openbare orde en veiligheid – ambulance
Omschrijving	Bevorderen van gezondheid van onze inwoners
Doelstelling	Aanrijtijden ambulances minimaal binnen de normtijden
Inkadering op te pakken acties	<ul style="list-style-type: none"> • Verbetering aanrijtijden ambulances • Noodzaak verbetering voortdurend onder de aandacht brengen en prioriteit geven binnen Veiligheidsregio
Planning	Continu
Relatie met	Thema 2.3

Programma 3 Openbare ruimte

Thema 3.1	Agro Business Centrum
Omschrijving	Ontwikkeling van het Agro Business Centrum
Doelstelling	Verdere realisatie ABC als fysiek verzamelpunt in het laanboomcluster waar de gehele keten, met uitzondering van het kweken zelf, een plek kan krijgen.
Inkadering op te pakken acties	<ul style="list-style-type: none"> • Laanbomensector ondersteunt, initieert, doet mee aan ontwikkeling
Acties	<ul style="list-style-type: none"> • Goede ontsluiting van het ABC in westelijke richting (ontsluitingsweg Opheusden) • Inzetten op aanvullende financiering door hogere overheden om de regionale functie van het ABC te versterken. Hiervoor is de ontsluitingsweg noodzakelijk.
Planning	<ul style="list-style-type: none"> • Medio 2018 investeringsscenario's ontsluitingsweg voorleggen aan raad • Eind 2020 financieringsvoorstel ontsluitingsweg voorleggen aan raad
Relatie met	Benutten gelden hogere overheden, Communicatie

Thema 3.2	Openbaar groen / Groenplan
Omschrijving	Openbaar groen moet in kwaliteit en kwantiteit uitstraling van Europees laanboomcentrum vertolken
Doelstelling	Aanleg en onderhoud samen met boomkwekers, hoveniers, inwoners en onderwijs om een representatief aanzien van de dorpen te bereiken
Inkadering op te pakken acties	<ul style="list-style-type: none"> • Ecologische kwaliteit van belang • Samenwerking met boomkwekers, hoveniers, inwoners en onderwijs • Kwaliteitsniveau begraafplaatsen handhaven.
Acties	<ul style="list-style-type: none"> • Boomkwekers stimuleren dat zij dorpen zien als etalage van ons Laanboomcentrum (hen betrekken bij de aanleg en onderhoud) • Een planmatige aanpak van het betrekken van inwoners bij het onderhoud van openbaar groen • Goede monitor van AVRI-IBOR i.s.m. andere gemeenten. Samen met Tiel en Buren actief acteren bij mogelijke consequenties AVRI-IBOR bij ontstaan West-Betuwe. • Zoeken naar manieren om openbaar groen efficiënter te onderhouden. • Aanpak van groen dat over voetpaden groeit.
Planning	Continu
Relatie met	Bouwen en milieu: openbaar groen, Communicatie, Duurzaamheid

Thema 3.3	Duurzaamheid hoog in het vaandel / energietransitie
Omschrijving	Inzetten op duurzame energie.
Doelstelling	Volop inzetten op duurzaamheid met oog voor overlast en leefbaarheid van inwoners.
Inkadering op te pakken acties	<ul style="list-style-type: none"> • Neder Betuwe sluit aan bij landelijke/ regionaal vastgestelde ambitieniveaus duurzame energie
Acties	<ul style="list-style-type: none"> • Uitvoering overeenkomstig klimaatnota • Positieve mindset voor alternatieve vormen van energie ontwikkelen bij inwoners en ondernemers
Planning	Continu
Relatie met	Openbare ruimte, Communicatie; overige beleidsterreinen (wonen, EZ, mobiliteit...) Klimaatnota en uitvoeringsprogramma

Thema 3.4	Maximale ruimte bij uitrollen nieuwe omgevingsvisie en omgevingsverordening (wet)
Omschrijving	Inzetten op ruimte voor onze agrariërs en (andere) ondernemers
Doelstelling	Agrariërs en (andere) ondernemers, die voor onze inwoners het buitengebied verzorgen, maximale ruimte bieden bij de invoering van de nieuwe Omgevingsvisie en -verordening
Inkadering op te pakken acties	<ul style="list-style-type: none"> • Ondernemers in de gemeente krijgen maximale ruimte om te ondernemen binnen de kaders van de wetgeving • De laanboom- en fruitteelt van onze agrariërs vormen de longen van de Betuwe. Zij bieden een gezond leefklimaat • Zorgen voor toekomstperspectief voor onze agrarische bedrijven (de laanboomteelt, de fruitteelt, maar ook de intensieve veehouderijen) en (andere) ondernemingen • Afstemming met buurgemeenten, met name Buren
Planning	Continue aandacht gedurende uitrol nieuwe omgevingsvisie en omgevingsplan en daarop gebaseerde documenten
Relatie met	Openbare ruimte: Buitengebied, Omgevingsvisie

Thema 3.5	Goed wegennet
Omschrijving	Zorgdragen voor een veilig en goed onderhouden wegennet
Doelstelling	Een veilig en goed onderhouden wegennet
Inkadering op te pakken acties	<ul style="list-style-type: none"> • Goede begaanbare voetpaden, ook voor rollators en rolstoelen. • Veilige fietsroutes (naar o.a. de scholen) • Aanpak volgens aangenomen Neder-Betuwe Verkeer en Vervoerplan
Acties	<ul style="list-style-type: none"> • Goede verbinding voor langzaam verkeer tussen Casterhoven en rest van het dorp • Aanhaken bij de dijkverzwaring van de Waalbandijk om diverse vormen van overlast tegen te gaan op de dijk • Lobby voor betere doorstroming op de A15 • Lobby voor snelle aanpak van de verkeersproblematiek op de Rijnbrug • Verpaupering stationsomgeving Kesteren tegengaan • Onderzoek naar betere ontsluiting Ochten-Oost / Noord
Planning	Continu
Relatie met	(Uitvoeringsprogramma) NBVVP; Gastvrije Dijken; gebiedsvisie Waalbandijk

Thema 3.6	Wonen
Omschrijving	Stimuleren van passend kwalitatief en kwantitatief woningaanbod
Doelstelling	Bouw van duurzame woningen stimuleren; bouwen voor de juiste doelgroep (senioren, mindervaliden, jongeren, gezinnen) Juiste huisvesting arbeidsmigranten
Inkadering op te pakken acties	<ul style="list-style-type: none"> • Strategische zoeklocaties vinden voor passende woningbouw • Woningbehoefte regelmatig actualiseren • Goede voorbeeld geven met duurzaam bouwen • Levensloopbestendig bouwen • Werkgevers betrekken bij huisvesting arbeidsmigranten • Goede registratie van arbeidsmigranten • Nieuwbouw ook in kleine kernen/ buurtschappen Voldoende speelruimte, ook voor oudere jeugd
Planning	Continu
Relatie met	Duurzaamheid, speelruimtebeleid

Programma 4 Economie

Thema 4.1	Goed ondernemersklimaat
Omschrijving	Werken is waardevol. Werk zorgt voor een sociaal netwerk, waardoor onze inwoners in de maatschappij blijven 'meedoen'. Mede dankzij onze ondernemers en lokale instellingen kunnen we de werkgelegenheid in onze regio vergroten
Doelstelling	Plaatsing van Neder-Betuwe in de bovenste helft van de ranglijst MKB-vriendelijke gemeente
Inkadering op te pakken acties	<ul style="list-style-type: none"> • De realisatie van een op te maken adequaat plan van aanpak zodat Neder-Betuwe een bovengemiddeld MKB-vriendelijke gemeente wordt • Ondernemers en instellingen stimuleren om zo veel mogelijk inwoners die van uitkeringen moeten leven zinvol aan het werk te krijgen • Ondernemers stimuleren en ondersteunen bij aanvragen uit investeringsfondsen • Huidige werking ondernemersloket evalueren • Streekeconomie bevorderen • Structureel overleg tussen ondernemers en gemeentebestuur
Planning	In 2022 is onze gemeente stevig op weg naar een bovengemiddelde MKB vriendelijke gemeente.
Relatie met	Programma scholing en vorming

Thema 4.2	Recreatie en toerisme
Omschrijving	Blijvende aandacht voor versterking van recreatie en toerisme.
Doelstelling	Aantrekken van meer recreanten en het optimaal benutten van het landschappelijk schoon.
Inkadering op te pakken acties	<ul style="list-style-type: none"> • Volop kansen benutten en meeliften op het regionale speerpunt 'Recreatie & Toerisme' • Onze gemeente profileert zich in dit kader als groene, rustige plattenlandsgemeente • Verdere uitwerking / opzet van klompenpaden
Planning	Continu
Relatie met	Communicatie, Intergemeentelijke samenwerking; Regionaal Ambitiedocument, Regionale Strategische Visie

Thema 4.3	Winkelconcentraties
Omschrijving	De winkelconcentratieplannen Ochten, Kesteren, Opheusden en Dodewaard worden voortvarend uitgevoerd om kansen te benutten en de leefbaarheid op korte termijn te bevorderen
Doelstelling	Verbeteren van het voorzieningenniveau en de leefbaarheid van de kernen door een (nog) meer actieve rol van gemeente
Inkadering op te pakken acties	<ul style="list-style-type: none"> • Primair hanteert de gemeente een faciliterende rol en waar nodig neemt de gemeente een stimulerende rol • Parkeergelegenheid en aanrijroutes (handhaving) • De gemeente waakt en vraagt aandacht voor belangen van omwonenden bij betrokken partijen
Planning	Continuproces
Relatie met	Communicatie; Handhaving; Robuuste kwaliteit openbare ruimte

Thema 4.4	Glasvezelverbindingen
Omschrijving	Snelle aanleg glasvezelverbindingen bevorderen
Doelstelling	Zo spoedig mogelijk een 100% dekking glasvezelverbinding
Inkadering op te pakken acties	<ul style="list-style-type: none"> • Actieve en stimulerende rol van onze gemeente in de regio om aanleg van glasvezel in het buitengebied te realiseren • Samen met nutsbedrijven snelle communicatieverbindingen voor bedrijven en particulieren verwezenlijken
Acties	<ul style="list-style-type: none"> • Meeliften met eventuele regionale en provinciale projecten c.q. regionale projecten initiëren
Planning	Continue aandacht
Relatie met	

Programma 5 Scholing en vorming

Thema 5.1	Leefbaarheid
Omschrijving	Vorm geven aan het in 2014 ingezette accommodatiebeleid samen met belanghebbenden
Doelstelling	Een doelmatig accommodatiebeleid dat aansluit op de behoeften van inwoners en maatschappelijke partijen. Accommodaties moeten zelfvoorzienend zijn.
Inkadering op te pakken acties	<ul style="list-style-type: none"> • Integraal accommodatiebeleid voor alle kernen met een voorafgaand helder plan van aanpak • Aandacht voor pleinfuncties in iedere kern • Inwoners maximaal betrekken • Sluitende exploitatie • Accommodaties zijn duurzaam en flexibel inzetbaar
Acties	<ul style="list-style-type: none"> • Uitvoering WMO-beleid • Gericht investeren om zelfstandigheid te borgen • Toekomstbestendig maken dorpshuizen
Planning	prioriteit
Relatie met	Communicatie

Thema 5.2	Zorg voor wie het echt nodig heeft + Budget sociaal domein
Omschrijving	Zorg moet ruimhartig ingezet worden daar waar concrete zorgondersteuning nodig is. Inzetten op ondersteuning en begeleiding aan burgers die dat nodig hebben. Om de processen in het Sociaal domein te verbeteren, is transparantie van budgetten en uitgaven noodzakelijk.
Doelstelling	Het budget sociaal domein dient adequaat gebruikt te worden
Inkadering op te pakken acties	<ul style="list-style-type: none"> • De zorggelden (3D) blijven geormerkt
Acties	<ul style="list-style-type: none"> • Plan van aanpak uitvoeren en streven naar voldoende buffer om schommelingen op te vangen • Lopende evaluatie kernpunten uitwerken en uitkomsten daadkrachtig oppakken • Goede monitoring opzetten voor het verkrijgen van inzicht in zorg en ondersteuning en van effecten van preventieve maatregelen. • Uitgaven transparant weergeven en uitsplitsen naar werkelijk bestede zorg en de uitvoeringskosten (eigen personeel en inhuur) • De zorg voor onze inwoners die concrete zorgondersteuning nodig hebben, vergroten door bijvoorbeeld de aanvraag- en toekenningsprocedure te vereenvoudigen • Ons gemeentehuis optimaal inzetten voor hulpvragen • Meer oplossingen via het internet uitrollen • Zorg zo inkleden dat de problemen adequaat aangepakt worden • Eenzaamheid aanpakken, o.a. benoemen in keukentafelgesprekken, maar ook beleid ontwikkelen om eenzame inwoners te bereiken • Actief doorverwijzen naar identiteitsgebonden zorgaanbieders
Planning	prioriteit
Relatie met	Communicatie

Thema 5.3	Maatschappelijke participatie – Iedereen doet mee
Omschrijving	Van een ieder die een uitkering ontvangt, wordt een tegenprestatie naar vermogen verwacht.
Doelstelling	Iedereen doet mee. Als betaald werk onmogelijk is, moeten er voldoende mogelijkheden tot tegenprestatie voorhanden zijn
Inkadering op te pakken acties	<ul style="list-style-type: none"> • Voldoende impulsen voor bijstandsgerechtigden om een maatschappelijke bijdrage te leveren. • Verbeteren van processen zodat ondernemers worden gemotiveerd en gestimuleerd om werkloze inwoners van werk te voorzien. Participatie (vrouwelijke) statushouders wordt gestimuleerd
Planning	Continu
Relatie met	Communicatie

Thema 5.4	Preventie – Maatschappelijk terrein
Omschrijving	<p>Preventie is geen doel op zich, maar is een noodzakelijk middel om</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. meer naar elkaar om te zien in de samenleving 2. ergere situaties waar mogelijk te voorkomen 3. de zorg betaalbaar te houden (duurdere zorg achteraf te voorkomen) <p>Preventie kan op veel terreinen worden ingezet, maar met name op:</p> <p>Budget coaching Budget coaching is preventie op financieel terrein. Dus meer preventief ingrijpen bij het ontstaan van schulden. Bij voorkeur vrijwillig / ondersteunend (geen dwang, maar drang).</p> <p>Ondersteuning familie groepsplannen Het gaat over het omdraaien van besluitvorming in zorg of bij hulp. Over het recht om eerst samen met 'eigen' mensen eigen oplossingen te bedenken. Ondersteuning van hulpverleners sluit daarop aan. Zo houdt iedereen regie over zijn eigen aandeel en het kan ingrijpen bij problemen worden voorkomen, zoals een dreigende uithuisplaatsing, huisuitzetting of opname.</p> <p>Relatieproblematiek Partners die hun relatie willen redden verdienen meer ondersteuning van de overheid. De partners, hun kinderen en de samenleving als geheel zijn erbij gebaat als relaties zoveel mogelijk intact blijven.</p> <p>Jongeren op gezond gewicht Wij focussen ons op de omgeving van het kind. Op wat thuis de norm is als het gaat om eten, drinken en een gezonde leefstijl; of ze genoeg bewegen; wat ze zien in de media en of er iets gezonds te vinden is in de lokale sportkantine en op school.</p>
Doelstelling	De benodigde transformatie van zorgverlening naar meer preventie doorvoeren. Door preventie en hulp kan de betreffende problematiek worden voorkomen of ondersteuning worden geboden.
Inkadering op te pakken acties	<ul style="list-style-type: none"> • voorlichting op scholen • voorlichting bij (sport)verenigingen • kerken, verenigingen en inwoners betrekken • bekend zijn met succesvolle opties uit andere gemeenten en waar mogelijk implementeren • In kaart brengen problematiek, adequate monitoring en duidelijke meetindicatoren van de te realiseren doelen • verdere uitbreiding schuldhulpmaatjes • participatie in de initiatiefgroep armoedebestrijding (project Financieel

	<p>Fit Rivierenland)</p> <ul style="list-style-type: none"> • onafhankelijke, deskundige voorlichting door gespecialiseerde hulpverleners aan onbedoeld zwangere vrouwen • alternatieven als adoptie, pleegzorg, financiële ondersteuning, het regelen van huisvesting en opvang worden bij iedere vrouw die hulp zoekt onder de aandacht gebracht. • Goede voorlichting en (psychologische) ondersteuning aan onbedoeld zwangere vrouwen is nodig, met name voor tienermoeders. De (na)zorg aan vrouwen en meisjes die een abortus hebben ondergaan en van vrouwen en meisjes die kiezen voor het uitdragen van de zwangerschap, moet worden verbeterd. • een breed preventief ondersteuningsaanbod voor (aanstaande) ouders in Neder-Betuwe • de gemeente inzet op een preventienetwerk, waar het investeren in relaties een uitstekend onderdeel van kan en moet zijn • samenwerking met scholen, kerken en maatschappelijke organisaties om een preventieve aanpak te versterken
Planning	Prioriteit
Relatie met	Communicatie

Programma 6 Welzijn en cultuur

Thema 6.1	Huisvestingplan scholen
Omschrijving	Opstellen van een integraal huisvestingplan scholen
Doelstelling	Adequaat aanbod van onderwijs zo dicht mogelijk bij onze kinderen
Inkadering op te pakken acties	<ul style="list-style-type: none"> • Aandacht voor passend onderwijs • Leerlingenvervoer blijft doelmatig, waardoor keuzevrijheid scholen niet in geding komt • Scholen en gemeente werken samen. • Mogelijkheden voor flexibele indeling van bestaande en nieuwe schoolgebouwen om deze duurzaam te kunnen gebruiken. • Nog uitstaande renovatie Hervormde School voortvarend oppakken
Planning	<ul style="list-style-type: none"> • Noodzakelijke Renovatie Hervormde School in 2018 uitgevoerd • IHP in 2019
Relatie met	Duurzaam bouwen, communicatie, bouwbeleid

Thema 6.2	Subsidies
Omschrijving	Investeren in de verenigingen en maatschappelijke organisaties voor maatschappelijk rendement
Doelstelling	Terugdringen Sociaal Economische Gezondheidsverschillen (SEGV), bevorderen sociale omgang en vrijetijdsbesteding
Inkadering op te pakken acties	<ul style="list-style-type: none"> • De kernactiviteiten van verenigingen en organisaties dienen zelfvoorzienend te zijn. • Projectsubsidies instellen om onderlinge samenwerking van verenigingen te stimuleren; hiervoor wordt vanaf 2019 maximaal € 50.000 beschikbaar gesteld • Ondersteuning in de vorm van garantieleningen en/of duurzaamheidsleningen t.b.v. onderhoud en beheer • Subsidies worden ingezet om activiteiten gericht op participatie, leefbaarheid en informele netwerkondersteuning te faciliteren en te stimuleren. Subsidies zijn dan ook altijd tijdelijk van aard. Meer specifiek kan de toekenning van een individuele subsidie alleen dan plaatsvinden indien de subsidie-aanvrager aantoonbaar en onderbouwd het benodigde budget integraal besteedt aan activiteiten die een relatie hebben met ons SEGV-beleid. Voorts dienen de verenigingen in zijn algemeenheid bij de subsidieaanvraag aan te geven op welke wijze de subsidie een bijdrage levert aan leefbaarheid, participatie en informele maatschappelijke ondersteuning van burgers • De subsidieontvanger moet achteraf een voldoende onderbouwde verantwoording afleggen van de besteding van de subsidie. • De aanvraag en verantwoording dient op een eenvoudige manier te geschieden; waar nodig worden verenigingen bij de aanvraag / verantwoording begeleid/ondersteund
Planning	Subsidiebeleid voorjaar 2019
Relatie met	Communicatie, Leefbaarheid kleine dorpen, SEGV beleid

Thema 6.3	Sport en beweeg voorzieningen
Omschrijving	Voortzetting bestaand beleid. Aanvullend: Duidelijke lange termijn visie ontwikkelen met bewoners, verenigingen en instanties over de voorzieningen in de gemeente met betrekking tot sport en bewegen.
Doelstelling	Gezondheid, sociale omgang en vrijetijdsbesteding bevorderen.
Inkadering op te pakken acties	<ul style="list-style-type: none"> • Goede sportvoorzieningen, rekening houdend met de financiële reikwijdte van de gemeente • Extra aandacht voor inwoners met een beperking, hogere leeftijd, maatschappelijke achterstand en statushouders • Voortgang in ondersteuning buurtsportcoaches • Voortgang in ondersteuning sportkoepel • Betrokken organisaties (o.a. Sportkoepel, SWAN en Buurtsportcoaches) actief betrekken • De gemeente zal niet actief (sport)evenementen en/of activiteiten op zondag stimuleren
Acties	<ul style="list-style-type: none"> • Voor het bevorderen van samenwerking tussen verenigingen kunnen projectsubsidies worden verstrekt. • Begeleiding sportclubs bij aanvraag subsidies uit bovenregionale fondsen • Ondersteuning in de vorm van garantieleningen en/of duurzaamheidsleningen • Voortzetting vitaliteitsdagen in samenspraak met verenigingen, zorgverleners en ondernemers
Planning	Eind 2018 plan van aanpak voor het ontwikkelen van lange termijn visie Lange termijnvisie in 2021 voorleggen aan de raad
Relatie met	Omgevingsvisie; accommodatiebeleid; onderwijshuisvestingplan, SEGV beleid

Thema 6.4	Mantelzorg
Omschrijving	Adviespunt Neder-Betuwe versterken
Doelstelling	Mantelzorgers ondersteunen
Inkadering op te pakken acties	<ul style="list-style-type: none"> • Kernpunten efficiënt inzetten • Transitie in het sociaal domein monitoren • Ondersteunen en faciliteren mantelzorgers • Waarborgen activiteiten Welzijn Rivierenstroom • Het proactief benaderen van inwoners (risicogroepen) die niet direct zelf het initiatief tot een hulpvraag ondernemen.
Acties	<ul style="list-style-type: none"> • Herijken mantelzorgcompliment • Keukentafelgesprekken optimaal inzetten • Stageplaatsen creëren • Actief volgen wetgeving maatschappelijke diensttijd
Planning	Continu proces
Relatie met	Communicatie, subsidiebeleid, kernpunten

Thema 6.5	Armoedebeleid en schuldhulpverlening
Omschrijving	Actief beleid terugdringen armoede
Doelstelling	Terugdringen armoede in de gemeente
Inkadering op te pakken acties	<ul style="list-style-type: none"> • Budget armoedebeleid • Verkleinen sociaaleconomische gezondheidsverschillen (SEGV) • Actualiseren inkomensondersteunende maatregelen • Samenwerking met maatschappelijke organisaties, zoals kerken en verenigingen.
Acties	<ul style="list-style-type: none"> • Integrale aanpak door afstemming kennis van de afdelingen en teams van de gemeentelijke organisatie, verwijzing vanuit Kernpunten • Schuldhulpverlening over minder schijven • Eerder signaleren van financiële problemen, stapeling problemen voorkomen • Actief en preventief samenwerken met partners • Uitbreiden samenwerking jeugdportfonds / jeugdcultuurfonds
Planning	Continuproces
Relatie met	Communicatie, Openbare orde en veiligheid, kernpunten

Thema 6.6	Jeugdzorg
Omschrijving	Investeren in netwerkberaden met als doel opvang in eigen omgeving
Doelstelling	Goed toegankelijke en bereikbare jeugdzorg en actief beleid voor pleegzorg. Versterken van de eigen kracht.
Inkadering op te pakken acties	<ul style="list-style-type: none"> • Vroegtijdige signalering vanuit scholen, verenigingen, gezondheidszorg, en woonbuurt bewerkstelligen • Verbreden van informele zorg • Tijdige inzet van professionele en passende (formele) zorg • Bieden van en verwijzen naar identiteitsgebonden zorg • Samenwerking met gezondheidsinstanties vergroten • Monitoren keetkeur.
Planning	Continu
Relatie met	Communicatie, Kernpunten, Openbare orde en veiligheid

Thema 6.7	Zorg voor ouderen en gehandicapten
Omschrijving	Zorg voor ouderen en gehandicapten
Doelstelling	Zorg en welzijn op dorpsniveau (wijkzorg)
Inkadering op te pakken acties	<ul style="list-style-type: none"> • Inzetten op bouw voldoende levensloopbestendige woningen • Bevorderen doorstroming van gezinswoning naar seniorenwoning • Algemeen toegankelijke verpleegplaatsen op dorpsniveau • Maatwerk in de zorg • Ondersteunen van individuele hulpvragen van ouderen en andere hulpzoekenden op het gebied van wonen, zorg en welzijn. • Oog hebben voor schrijnende situaties • Stimuleren van meer bewegen door ouderen • Bieden van en verwijzen naar identiteitsgebonden zorg
Planning	Continu
Relatie met	Communicatie, wonen, subsidiebeleid, sport en beweegvoorzieningen, kernpunten

Thema 6.8	Speelruimtebeleid
Omschrijving	Bij nieuwbouwplannen rekening houden met speelruimte. Kinderen en vooral ook jongeren betrekken bij de invulling van de speelruimte
Doelstelling	(Oudere)jongeren kunnen meer bewegen en hebben daar ook meer ruimte voor
Inkadering op te pakken acties	<ul style="list-style-type: none"> • Invulling geven aan voorstellen speelruimte uit het Jeugddebat • Niet gebruikte bouwterreinen waar mogelijk gebruiken als natuurlijke speelruimte • Bestaande speelterreinen revitaliseren • Naast speelruimte voor jonge kinderen ook extra aandacht voor oudere kinderen
Planning	Continuproces
Relatie met	Gezondheidsbeleid, Bouwbeleid, Communicatie, sport en beweegvoorzieningen, subsidiebeleid

Thema 6.9	Vrijwilligersbeleid
Omschrijving	Vrijwilligers zijn de drijvende kracht achter onze verenigingen, stichtingen, instellingen en besturen
Doelstelling	Inzet van vrijwilligers uitdrukkelijk waarderen en ondersteunen
Inkadering op te pakken acties	<ul style="list-style-type: none"> • Steunpunt vrijwilligers versterken • Mantelzorgcompliment herijken • Professionele ondersteuning van vrijwilligers
Planning	Continu
Relatie met	

Hoofdstuk 7

Thema 7.1	Belastingdruk voor onze inwoners en ondernemers
Omschrijving	Belastingdruk verlagen voor inwoners en ondernemers
Doelstelling	De lokale belastingdruk normaliseren naar 100% (belastingdruk is nu te hoog)
Inkadering op te nemen acties	<ul style="list-style-type: none"> • Belastingdruk voor onze inwoners en bedrijven via OZB zo snel als mogelijk verlagen tot maximaal 100%, met inachtneming van andere begrotingstechnische afspraken. • Opbrengst hondenbelasting in relatie brengen met kosten hondenpoepbeleid, inzetten op concrete handhaving • Ontvangen precariobelasting komt volledig ten goede van inwoners en bedrijven • Tarieven grafrechten zijn maximaal kostendekkend en in lijn met landelijk/regionaal gemiddelde. Bij grote afwijking van gemiddelde moet er een duidelijke onderbouwing zijn.
Planning	Een structurele OZB-verlaging van minimaal 2% vanaf begrotingsjaar 2018. In 2019 zijn grafrechten in lijn met landelijk/regionaal gemiddelde
Relatie met	Financiën, Economie

Thema 7.2	Weerstandsvermogen op peil houden
Omschrijving	Weerstandratio op peil houden
Doelstelling	Financieel gezonde gemeente; weerstandratio minimaal 1,0
Inkadering op te pakken acties	<ul style="list-style-type: none"> • Goede risicobeheersing • Jaarlijks overschot van minimaal € 100.000 begroten • Geen onnodige buffers bij gemeenschappelijke regelingen
Planning	Continuproces
Relatie met	Alle beleidsterreinen